

EDINOST

(Večerno izdanje.)

GLASILO POLITIČNEGA DRUŠTVA „EDINOST“ ZA PRIMORSKO.

Telefon št. 870.

4 nvc.

V edinosti je moč!

„Edinost“

Izhaja dvakrat na dan, razen nedelj in praznikov, zjutraj in zvečer ob 7. uri. O ponedeljkih in po praznikih izhaja ob 9. uri zjutraj.

Naročnina znaša:

Obe izdaji na leto gl. 21—
Za samo večerno izdanje 12—
Za pol leta, štiri leta in na mesec razumno.

Naročnino je plačevati naprej. Na naročnice brez priložene naročnine se uprava ne ozira.

Na drobno se prodajajo v Trstu zjutranje številke po 3 nvc., večerne številke po 4 nvc.; ponedeljske zjutranje številke po 2 nvc., izven Trsta po 1 nvc. več.

Oglasi

se računajo po vrstah v petito. Za večkratno naročilo s primernim popustom. Poslana, osmrtnice in javne zbirave, domači oglasi itd. se računajo po pogodbi.

Vsi dopisi naj se pošiljajo uredništvu. Nefrankovani dopisi se ne sprejemajo. Rokopisi se ne vračajo.

Naročnino, reklamacije in oglase sprejema uredništvo. Naročnino in oglase je plačevati loco Trst.

Uredništvo in tiskarna se nahajata v ulici Carintia št. 12. Upravništvo, uredništvo in sprejemanje inseratov v ulici Molin piccolo št. 3, II. nadstr.

Izdajatelj in odgovorni urednik Fran Godnik

Lastnik konsorcij lista „Edinosti“.

Natisnila tiskarna konsorcija lista „Edinost“ v Trstu.

Vse p. n. gg. naročnike, ki še niso obnovili svoje naročnine, prosimo, da to v kratkem store, ker bi bili drugače primorani, jim brezpogojno ustavit list.

Upravništvo „Edinost“.

Brzjavna in telefonična poročila. (Novejše vesti.)

Gorica 27. (Deželni zbor.) Seja deželnega zbora, napovedana za danes, se je morala zopet odpovedati, ker so došli samo italijanski poslanci. Že po dejstvu, da je deželni glavar sklical sejo, je sklepati, da so Italijani računali za gotovo, da pride tudi nadškof-kardinal. No, ni prišel. Italijanski poslanci so se razšli očitno ozlovoljeni.

Budimpešta 27. Ogerski »Corr. Bureau« javlja, da je minister za poljedelstvo, Darany, imenovan častnim predsednikom mednarodnega agrarnega shoda, ki bo zboroval v Parizu l. 1900.

Budimpešta 27. »Budapester Correspondenz« javlja: Danes zvečer je bilo posvetovanje ogerskih ministrov. Ministerski predsednik pl. Szell in ministri Lukaes, Hegedüs in Daranyi se podajo v ponedeljek na Dunaj, da predložijo svoj sklep v vprašanju nagodbe.

Madrid 27. Opozicijski listi protestirajo proti odloku vlade, da se Emilu Castelarju o pogrebu ne dovoli vojaške časti.

Haag, 27. Tretji odsek mirovne konference (posredovanje in razsodništvo) je zboroval večeraj popoldne pod predsedništvom Bourgoisa, ki je naznanil red, po katerem ima odsek proučevati predloge. Naglašal je potrebo uporabe mirnih sredstev, da se poravnajo nasprotnosti med narodi ter podal pregled ruskih predlogov. Angležki odposla-

nee Paucefote je predlagal takojšnjo razpravo glede ustanovitve stalnega razsodništva. Odsek pa je sklenil držati se v razpravljanju vrste, katero je označil predsednik Bourgeois. Paucefote je odstopil od svojega predloga. Izvolili so pododsek 8 členov, ki ima proučevati predložene listine o posredovanju in razsodništvu.

London 27. Iz Shanghaja javljajo, da je Angležka pripravljena odstopiti Nemeem pristanišče Vai-hai-vaj proti temu, da Nemčija za to odškodni Angleže v južni Afriki.

Wiesbaden 27. List »Rheinischer Courier« pravi, da je vest, da bi si kraljica Viktorija hotela dati operirati oči, povsem neresnična.

Zgodovinske črtice.

(Po Jos. Apih-ovi knjigi: Slovenci in 1848. leto.)

(Dolge.)

10. Razumništvo.

Iz prejšnjih člankov smo razvideli, da je slovenski narod izgubil skoro vse zazumništvo. Uradnikov slovenskih ni bilo, ako pa se je kaka prebrisana slovenska glava vendar prerila više, vtopila se je v nemškem, ali pa v laškem morju s pomočjo ptujih šol in s pomočjo drugih ptujih uplivov.

Ostal nam je samo en del razumništva — stan duhovniški, izvirajoči večinoma iz kmetškega stanu, ne voditelj, ampak tolažitelj mu v dolgi vrsti stoletij. Dočim se je po mestih in trgih, gradovih in šolah šopirila tujščina, razlagala se je s propovedne, iz ust svečenika beseda božja v domačem, materinem jeziku — a niti tu ne brez izjeme. Sosebno neugoden je bil tudi v cerkvenem oziru položaj Slovencev sekovske vladikovine; za njo so odgojevali duhovnike v Gradeu, kjer so

imeli malokdaj vladiko, zmožnega slovensčine; celo med kanoniki so bili Slovenci bele vrane. Iz graškega semenišča so pošiljali med Slovence duhovnike, ki čisto niso znali v slovensčini niti apostolske vere, božjih čednosti, rožnega venca in drugih molitev, in ki so se še le pozneje naučili za silo lomiti naš jezik, katerega so bogatili z mnogimi tujkami. Mnogi taki pomilovanja vredni možje so se morali dati poučevati po cerkvenikih, da so umeli čitati nedeljsko evangelije in berilo. »Po tri duhovnije ali fare si lahko prehodil«, pripoveduje Slomšek tudi o krški vladikovini, »poprej, ko si... slovensko evangelije našel, in če je kdo znal sveti pasjon čitati ali pa sveto evangelije povedati, bil je ljudem imeniten kakor prorok Ni bilo dobiti slovenskih propovedij, jih pa tudi duhovniki pisali niso. Iz nemških in latinskih knjig so po vrhu mlatili; lahko se umeje, da je bilo več plev ko pa zrnja, kar govor zadene. Duhovniki so slovenska evangelija še le čitati začeli, kadar so službo nastopili; pravo pisati izmed sto ni znal eden. Še pomnim, kako smo željno poslušali podobarskega kazimojstra, ki nam je čital iz nekkih starih evangeljskih okajenih knjig spreobrnitev sv. Pavla in pa pasjon. Imeli smo ga kakti preroka, ki je čitati znal. V treh duhovnijah ni bilo ne ene slovenske knjige in mislil sem, da imam velik zaklad v roki, ko so mi od daleko za neke dni dobili staro evangelije na posodo. Slišati eno tistih pesnij, ki jih je neki kranjski zlahtnik natisnil dal, smo mislili, da smo v nebesih«.

A poleg vsega tega je res, kar pravi Slomšek: »Bila je sv. cerkev doslej jedina varhinja, dojnica in mati naše narodnosti in jezika našega; le ona je začela izobraževati narode slovenske, vne-mati jim luč izveličanske omike; le ona je nam ohranila in otela iskrico mile slovensčine, da je nemili nemškutarji zadušili niso«.

P O D L I S T E K.

Na kmetih.

Spisal Poluks.

Pavlovčeva žena je zvedela vse to še drugi dan potem, ko je dobila oni listič od Reicha.

Bilo ji je nekako laglje.

Ne, s takim ne govori in se ne pogaja nikdar in nikdar. Saj je vendar dobro vedela, česa je iskal in kaj je hotel. Malemu Tončku je vzela ondesetico, ki mu jo je dal Reich in jo podarila prvemu beraču, ki je prišel k hiši. Sklenila je bila na vsaki način, ne iti v nedeljo zvečer nikakor k znamenju.

Upala je tudi, da ostane nje mož v nedeljo doma in mislila mu je povedati vse, naj potem on stori, kar ve in zna.

Prišla je nedelja in Pavlovec je že v jutro odšel od doma. V cerkev, kakor je dejal.

Na kosilo ga ni bilo in ko je poslala Tončka pogledat v krčmo k Dobniku, povedal je, da oče pije in da neče iti domov.

Sama si ni upala zopet iti ponj, in vedela je tudi, da bi nič ne pomagalo.

Popoldne je napravila otroka in odšla z njim k nauku v cerkev.

Ko je prišla domov, je sela na vrtu v senco in premišljevala razne stvari.

Dekla jo je bila prosila, če jo za nedeljo

pusti domov, kar ji je dovolila. Bila je sama s Tončkom.

Proti večeru je prišlo nekaj sosed k njej, ki so zopet pogrevale vse novosti o Reichu in njegovih tovariših in zatrjevale, da tako ne gre več naprej.

— Občinski možje bi morali kaj storiti! — je svetovala jedna in druge so pritrdjevale.

— Kaj pa? — je vprašala jedna, katere mož je bil prvi za županom.

— Spoditi bi jih morali vse skupaj. Tjekaj naj gredo, od koder so prišli. —

— Če bi se dalo! Ali zdaj so kupili zemljo, davke plačujejo kakor mi in mi jih moramo trpeti — je pojašnjevala tretja in vse so še dolgo modrovale, kaj in kako bi se napravilo.

Prišle so nazadnje do prepričanja, da bi se že dalo kaj napraviti, samo če bi možje imeli več poguma.

— Zakaj pa so možje, Bog se usmili, če ne morejo napraviti, kar hočejo. —

— Pa cesarski zakoni! —

— I kaj cesarski zakoni! To ni cesarski zakon, da bi smel vsakdo, ki je prišel od kod k nam, nas odirati, naša dekleta onesrečevati in norčevati se iz nas! —

— Pomagati se pa vendar ne da! —

In vse so prišle na vse zadnje do tega zaključka, da se res in res ne da pomagati. Pošče-

betale so še malo o vremenu, o žetvi in tačih stvarih in se potem razišle vsaka na svoj dom, kuhat večerjo.

Pavlavčeva žena je ostala sama.

Skrbelo jo je, a sklenila je, da se nikakor ne uda zahtevam mladega Reicha.

Temnilo se je.

Skuhala je večerjo za-se in otroka, nakrmila živino, zaprla vrata in sela k mizi.

Tončka je dela spat, sama pa je lupila krompir za drugi dan.

Premišljevala je o sebi in o svojem življenju in postajala otožna vedno bolj.

Oče in mati sta jej umrla že zgodaj, brat se je oženil in njegova žena je ni gledala nič kaj prijazno. Delala je, kakor dekla in tudi ravnali so z njo, kakor z dekleo.

Ni jej še bilo 18 let, ko se je omožila. Pavlovec je bil sam kakor ona in prav srečna sta bila nekaj časa, dokler ni začel popivati.

Skrbi in slaba družčina so ga silile v pijačo. Dom je zanemarjal vedno bolj, češ, saj itak nič ne pomaga, če se še tako trudi.

— Kako naj izplačam dolg!? To je naravnost nemogoče — je vedno odgovarjal ženi.

Ona mu je svetovala, naj nekaj odproda, četudi polovico, samo da bodo potem brez skrbi.

(Pride še).

Take so bile razmere. Posredno in neposredno je bil duhovnik slovenskemu narodu dobronik in učitelj, in prvi je bil duhovniški stan, ki je za svoj narod zahteval pametne — šolske osnove; dal mu je blagoslov, ko je speči narod probudil silne trombe glas, duh novega veka, angelj svobode, pozivaje absolutizem, ovirajoči napredek, pred kruto »sodišče revolucijsko«.

Iz navedenih zgodovinskih črtie izerpimo lahko marsikaj. Neslovenski duhovniki niso mogli imeti zaupanja v narodu, ker narod ni mogel občevati z njimi. Kako so vršili taki duhovniki svoj poklic, ko niti čitati niso znali slovenski?! In kar se je godilo z našim narodom pred sto in sto leti, dogaja se čisto tu v nas še dandanes! Nameščajo se našemu ljudstvu duhovniki, ki so mu ptuji po mišljenju, po narodnosti, ki le za silo umejo jezik ljudstva, kateremu so postavljeni za pastirje. Je-li to na korist vere? V jeziku, ki je ptuj narodu, se vrše po cerkvah božja opravila. Kaj mislite, da bi se ne omililo v srečo vsakega pobožnega, ako bi se vršilo vse v onem jeziku, katerega narod ume?! Pred sto in sto leti so bili srečni, ako so začuli slovenski jezik pred oltarjem — mislili so, da imajo pred seboj proroka — tako bi bilo tudi dandanes, ako bi v slovenskih krajih uveli slovensko bogoslužje. A mesto da bi delali tako, podé nam vzlasti v Trstu slovensčino iz cerkva. Komu na korist? Kam privede naš narod tako preganjaje našega jezika? Ako uvidi narod, da niti v cerkvi ni varen, ali ne bo naravno, da postane indiferenten tudi v verskem pogledu.

Dalje pa vidimo iz zgodovine, kak dobronik je bil slovenski duhovnik — sin slovenskega kmeta — tekom stoletij svojemu narodu. Blagoslovljena roka slovenskega duhovnika blagoslovila je narod, ko je zaslíhal glas silne trombe, blagoslovlja in vodi ga še dandanes v obupnem boju. In ko zasije tudi našemu narodu pravo solnce svobode — tedaj se bo slovenski duhovnik veselil z narodom in ga blaslavljal. V mnogih narodih vidimo, kako so se duhovniki borili za svobodo naroda. Tudi slovenski duhovnik — slovenski duhovnik v pravem pomenu te besede — ni nikdar zamudil tega in tudi ne zamudi. Za blagor ovčie živeti in delati — to je njegovo življenje in mi primorski Slovenci se lahko čutimo srečne, da delamo duhovnik in posvetnjak roka v roki za blagor naroda! Da ni pa po vsem Slovenskem tako, kriv ni narod, temveč ptuji upliv, kateremu je geslo: »Divide et impera« — a zanašam se na čilost našega naroda, na zdravo jedro njegovo, da prebije srečno tudi to krizo, kakor je prebil že sto in sto še hujših. Škoda pa imamo dandanes jedino v tem, da slabimo svoje moči v borbi: brat proti bratu, mesto da bi bile vse naše moči združene v obrambo pred naskokom ljutega sovraga!

(Pride še.)

Politični pregled.

TRST, 29. maja 1899.

K položaju piše «Information», da je pričakovati dvojne krize, ako ne pride do sporazumljenja v nagodbenem vprašanju: da podasti svoji ostavki ogersko in avstrijsko ministerstvo. Razlika da bo le ta, da ministerstvo Szellovo ostane na oblasti, Thunava odpoved pa se vsprejme. Toda glavna težava nastane še le potem, ker ne bo hotel nikdo biti naslednikom grofa Thuna; kajti v Avstriji ga ni politika, ni višega uradnika, ki bi hotel podpisati kapitulacijo Avstrije pred Ogersko. Morda bi storil kaj takega kakov Chlumetzky, ali o tem ne more biti niti govora z ozirom na manifestovano solidarnost desnice. Ako bi se pa ustanovilo kako uradniško ministerstvo iz močij tretje vrste, ki bi s pomočjo § 14. usililo pogodbo, toliškodljivo za Avstrijo, nastal na vseh straneh takov vihar, da bi se notranji politički odnošaji zapletli še bolj. Pa še neki drugi moment bi se pridružil tu. Ako bi zasnovali tako nepolitiško in zgolj uradniško ministerstvo, zgodilo bi se lahko — da-si bi bilo isto ravno tako odgovorno za vse poslovanje — da bi v taki usiljeni pogodbi javno menenje videlo zgolj deo cesarjevo in bi na cesarja hotelo valiti odgovornost. Seveda bi morali to obsojati, ker ne bi bilo pravilno, ali takim ljudskim nazorom je težko priti do živega tudi z najboljšimi argumenti. Zato meni «Information», da se treba za vsako ceno izogniti temu, da bi se vzvišena oseba cesarjeva

stavljala v zvezo z morebitnimi hibami pogodbe, ko je stvar ministrov in ne krone, da ustvarijo pogodbo. Torej tudi ta moment govori proti osnovi uradniškega ministerstva. Na vsaki način treba rešiti vladarja iz položaja, da bi moral biti mirovni sodnik ne-le med ministri, ampak tudi med svojimi narodi.

Grof Thun v eksekutivnem odboru desnice. Kakor smo že javili, je došel grof Thun minole sobote v sejo eksekutivnega odbora desnice, kjer je govoril o političnem položaju in o programu Nemeev. »Neue Freie Presse« trdi, da je grof Thun rekel, da so možna pogajanja na podlagi programa Nemeev, sicer pa da se mu je videlo, da se radi krize, navstale po nagodbenem vprašanju, že pripravlja na odhod.

Ravno nasprotno poroča »Politik«, da je grof Thun uprav mojsterski kritikoval program Nemeev, da se je najodločneje uprl zahtevi Nemeev po odločenju Galicije, ter da je rekel, da zveza z Nemčijo ni nikaka programatiška stvar. Slednjič da je rekel, da so zahteve Nemeev nezdržljive s političnimi in gospodarskimi interesi drugih narodnosti. Sploh da je napravil grof Thun se svojim dveurnim govorom globok utis na poslušalce, ki so mu popolnoma pritrjali.

O programu Nemeev piše jeden slovenskih poslancev v »Information« nastopno: Ostra kritika češkega novinstva o programu Nemeev je opravičena popolnoma. Ali še ostrejša mora biti sodba Jugoslovanov o tem čudnem elaboratu. Dočim Nemei vendar poskušajo na rahlo, da bi poštevali resnične razmere v sudetnih deželah, pa se delajo glede južnih dežel, v katerih so Nemei vendar le minimalen odlomek prebivalstva, kakor da tu sploh ni Slovanov. Njihova ignoranca proti nam je tolika, da jo je možno označiti le z rekom: *Difficile est satyram non scribere*. Sicer pa ne treba pripisovati prevelike važnosti temu binkoštnemu elaboratu nemške opozicije, kajti njega zahteve odgovarjajo le čutstvovanju manjšine Nemeev, kajti stranka — konservativna — ki zastopa pretežno večino nemškega ljudstva, misli prej ko slej vse drugače o razmerju Nemeev do drugih narodnosti. Ista stoji na stališču popolne pravičnosti do slovanskih narodov in se bo najodločneje upirala vsem poskusom, da bi jo privedli do drugačnih nazorov. Slovenski poslanec meni, da niti ne treba, da bi se eksekutivni odbor desnice bavil s tem elaboratom Nemeev, kajti taki spisi, ki zasmehujejo zgodovino in resnične odnošaje, se obsojajo sami. Eksekutivni organ desnice ima važnejših nalog, nego da bi se bavil s takimi smešnimi pronunciamenti. Če pa hočejo Nemei dobiti odgovor na njih program, naj se oglasijo v parlamentu. In odgovor bo jasen da bo le kaj.

Domače vesti.

Nekoliko pikantnosti iz zadnje seje deželnega zbora tržaškega. V zadnji seji deželnega zbora tržaškega so torej signori gromeli proti oblastim radi zaplenjevanja časopisov, radi neopravičenega odrejanja preventivnih zaporov in radi izganjanja laških »patrijotov« tja preko laške meje. Kar se tiče prvih dveh točiek, moramo reči odkritosrečno, da bi celo soglašali z signori, ako . . . Ko bi le ne bil ta nesrečni »ako«: ako bi bili gospodje res to, za kar se izdajajo, ali bolje rečeno: ako bi bili vsikdar in za vseh to, kar so ob gotovih prilikah in le — za-se! Lepo je, in kdo bi jim ne pritrjeval, ako se signori zavzemajo za svobodo državljanov in ako obsojajo veksacije in zlorabe od strani oblastvenih organov, ali tako obsojanje se spreminja v — hinavstvo, ako vemo, da so isti signori prav zadovoljni tudi z najhujšimi veksacijami oblasti, ako le niso obrnene proti njim, sosebno, ako so obrnene proti političnemu drugomišljeniku, a kaj še le proti Slovencem! V takih slučajih si signori iz večine deželnega zbora tržaškega veselo manejo roke in njih glasila molče o tem, koliko škode ima kakov Slovenec in da je morda uničena njegova in njegove družine ekzistenca, ker so ga oblasti brez potrebe utaknile v preventivni zapor! So-li mar laška gospoda in njih glasila kaj rekrimirali radi tega, da je o znanih dogodkih lanskega septembra, oziroma o glasovitih dogodkih povodom državnozbornskih volitev na stotine Slovencev sedelo v preventivnem zaporu, ali

so imeli kaj proti temu, da jih je toliko mesece in mesece sedelo v preiskovalnem zaporu?! Ali niso marveč vriskali veselja, ko je župan devinski moral sedeti v preiskovalnem zaporu notri do razprave, da-si je bilo izključeno, da bi hotel bežati, da bi hotel zapustiti posestvo in ljubljeno družino. in to radi obtožbe, o kateri je nosil prepričanje v sebi, da — ni osnovana! Zato ne verujemo prav čisto nič v svobodoljubje laških signorov. Kajti svobodoljubje, ki ne seza preko meje lastne stranke, ni svobodoljubje, ampak tartiferija, sebičnost in hinavstvo. Take misli so nas obhajale, ko smo čitali, kako so gospodje v zadnji seji deželnega zbora tržaškega gromeli proti oblastim, ker plenijo liste, odrejajo preventivne zapore in izvestne inozemce gonijo véasih preko mej države!

Ako se signori morda jeze radi tega, da so ravno **le** Italijani, katere izganjajo — imajo kolikor toliko prav, toda nimajo prav, ako se jeze na oblasti, saj niso oblasti krive na tem, da so Slovenci domačini-državljeni, katerih ni možno pošiljati preko mej, a še manj so oblasti krive na tem, da oni tisoči lačnih italijanskih podanikov, inozemcev, tujecev, katere baš signori vlačijo v deželo na škodo domačinom, ne vedejo tako, kakor se spodobi in da ne spoštujejo zakonov hiše, v kateri uživajo gostoljubnost!!

Maliciozen nasmeb nam je zaigral na ustnicah tedaj, ko smo čitali, kako je zastopnik vlade opravičeval zaplembe časopisov s tem, da sodišča — navadno potrjajo zaplembe. No pustimo to, ker je nekoliko košljiv predmet.

Omenimo raje neko drugo pikantnost iz govora vladnega zastopnika. Ko je namreč omenjal tistega izgnanega «signore della pipa» in je rekel, da je bil to že znan izzivalec in razgrajč, je galerija odgovarjala vladnemu zastopniku s kričanjem, žvižganjem in silnim ropotom, ako mu je — kako je mogel biti tako nepreviden?! — ušla beseda «quell individuo» — se je vspel užaljeni ponos — pobalinov na galeriji tako, da so mu s klici «no individuo, signore!» kar vzeli sapo in je moral prenehati za nekoliko časa.

Najpikantnejši govor je bil zadnji o tem predmetu. Gospod Piccoli je povsodi, njega ne manjka nikjer. Že precej gori v jeseni svojega življenja je, a ko gre za to, da se zasnuje kaka . . . demonstracija, je mladostnogibčen, da tekmuje z vsakim mladičem gori na galeriji. Gosp. Piccoli je vskliknil patetično: Kedaj je bilo prepovedano klicati: «evviva» svoji lastni narodnosti in «evviva» oni deželi, **h kateri pripadamo po jeziku, čutstvih in kulturi?** In ko je gospod Piccoli tako označil vezi, ki spajajo njega in njegove somišljenike z — Italijo, sti zaorili zbornica in galerija: **Viva l'Italia!**

To je bil najpikantnejši moment v teatralični prireditvi te demonstracije onih, ki so gospodarji v Trstu — in s to pikantnostjo zaključujemo vrsto pikantnosti iz zadnje seje deželnega zbora tržaškega.

Dogodki gospoda župnika Jurizze. Iz Rojana nam pišejo: V soboto je minolo osem dni, ko je imel naš velečastiti gospod župnik zopet jednega znanih in — navadnih dogodkov svojih. Bile so večernice. Kakor je že tako navada našemu gospodu župniku, ča hodi med službo božjo gori in doli po cerkvi, tako se je sprehajal tudi omenjenega dne. V cerkev je prišla družba gospodičev iz mesta — 7 jih je bilo menda. Nekaj jih je stopilo na stran možkih, nekaj na stran ženskih. Gospodu župniku to ni bilo prav, kar mu sicer ne zamerimo. Pristopil je k onim, ki so stopili na žensko stran in je zahteval od njih, naj stopijo na ono drugo stran! Mladeniči pa so zavrnilo župnika z opazko, ki je bila — kakor čujemo — taka, da je moralo zabolet gospoda župnika. Potem je bilo nekaj pehanja ob vratih cerkve — mladeniči iz cerkve — župnik za njimi — župnik je klical redarja — redar je prišel — redar prijel menda dva in ju odvel na policijo. . . Sedaj pa je došlo čudno: gosp. župnik ki je sicer jako gostobeseden in še bolj osvetljiv, je bil v tem slučaju jako molčeč in — kakor čujemo — tudi jako milosten, da le ne bi se nič zgodilo onim, ki so ga žalili to pot, kajti ti vsi so bili mestni laški mladiči iz — ako smo prav poučeni — razmerno »dobrih« tržaških rodbin. Tudi g. župnik si misli: quod licet jovi non licet bovi. Kar se ne odpušča jednemu se — odpušča drugemu!!

Tretji v družbi! Zdaj pa imamo! Družba je kompletna. Je sicer čudna alijanca to, kajti, kar hoče eden, tega gotovo noče drugi, ali v jednem so menda vsi jedini: da ne marajo nas Tržačanov. Tako sedaj streljajo na nas kar vse vprek iz — Ljubljane. Ni to koncentrovan ogenj in krogelje ne lete na nas v istej smeri, ampak križem frči zrnje nad našimi glavami.

»Narod« nas obsiplje z vsemi svojimi že slavnoznanimi — ljubeznjivostimi, ker smo se baje zapisali Slovenčevcem s kožo, kostmi in dušo; »Slovenčevi« dopisniki so nam sporočili, da nismo za njih želodec, ker se tresemo v strahu pred Narodovci, a skokonogi »Slov. list« je priskakal minole sobote s krepeljem, češ, da hvalimo le onega, komur smo — osební prijatelji. »Narod« nam pravi, da se sploh nimamo utikati v kranjske razmere, »Slovenec« nam je zameril, ker nismo hoteli vnovič in na razsežno govoriti o — restavraciji v »Narodnem domu«, iz »Slovenskega lista« pa smo izvedeli, da bi morali — ako smo prav umeli — le obsojati vse, kar je v Ljubljani. *Difficile est satyram non scribere!*

Tudi vse to, kar je storil ljubljanski župan, bi morali obsojati! Zakaj? Tega ni težko uganiti. — »Slovenski list« nam hudo zamerja, ker smo vsprejeli neko notico iz Ljubljane, v kateri je bilo rečeno, da je sedanji župan — energičen župan. Toda bil je tudi dostavek, iz katerega je razvidno, da hvala ne velja političnim nazorom Hribarjevim. No, pa recimo, da tudi Hribar-upravitelj ne zasluži te hvale, ali kdo daje »Slovenskemu listu« pravico do drzne insinuvacije, da pišemo le iz osebnega prijateljstva?! Ali ne ve »Slovenski list«, kaj znači tako očitanje?! Takega očitanja ne utika mirno v žep noben značajan novinar! Tem manje smo pri volji mi, da bi je utaknili, mi, ki smo ravno letos podali dovolj dokazov, da znamo misliti, soditi in govoriti tudi proti — stranki g. Hribarja. In vsaka številka našega lista je priča, da se v tej samostojni sodbi ne damo ovirati od nikakega »osebnega prijateljstva«!

Ali naj vrnemo »Slovenskemu listu« z enako mero? Ali naj mu povemo, da ne z isto, ampak z stokrat večo pravico moramo reči onemu, ki vodi prvo besedo v »Slovenskem listu«, da ga v prvi vrsti vodi osebno sovražstvo do izvestnih oseb ljubljanskih — pred katerimi smo se svojedobno in toli odločno potegnili ravno mi in ravno za njega, kar je bil menda pač dovolj lep dokaz naše samostojnosti v mišljenju in objektivnosti v vseh ljubljanskih homatijah — in da je tudi ta napad na nas narekovala njega stara, tradicionalna animoznost do Tržačanov! Ta animoznost njegova je tolika, da z vsem postopanjem svojim ubija resnico, ki jo je nedavno temu napisal »Primorski list« — torej list, ki gotovo ni na sumu kakega »osebnega prijateljstva« do Hribarja ali koga drugega — resnico namreč: da narod slovenski vse premalo misli in dela za Trst!!

Za danes dovolj. Ko pride čas za to in ako bo zahtevala narodna potreba, se bo morda govorilo jasneje.

Naši čitatelji pa vidijo sedaj, v kakem položju smo: čim smo le vzdignili glavo, da bi preko tržaškega ozidja pokukali po slovenski domovini, pa nas je že loputnil ta ali oni, ali pa vsi trije hkratu. Prosim bi torej slavno trojico, da nam ona označi modus — scribendi, ki bo vsem prav!!

Gospodu Grči, poslancu v deželnem zboru istrskem, je napisal neki naš somišljenik, delavec, nastopno v album: Koliko truda, koliko časa in evenka je potrosil gospod Grča, predno je spravil skupaj iz vse Istre 792 poslovanjenih (?) laških (?) priimkov?!

Kakor sin slovanskega naroda bi moral poskrbeti in objaviti tudi, koliko slovanskih priimkov je poitalijančenih v Istri; ali tega gotovo ne stori. Gospod Grča, pardon, Ghersa se boji, da bi izvedel laški rod, kakovo je to italijanstvo istrsko in kaki slovanski janičarji so oni, ki so najhujši bojevnik za to italijanstvo. Moja malenkost si je zabila v glavo, da moram izvedeti, koliko poitalijančenih priimkov se nahaja v Schimpfovem tržaškem kašipotu; zato sem porabil nekoliko svobodnih ur ter naštel samo — **3958** pokvarjenih slovanskih priimkov!!

Nisem štel onih imen, katerim manjkajo akcenti, ne onih, ki so pisani se S mesto Z, ali G namesto K, ampak sem štel le take, ki imajo priloženih eno ali več nepotrebnih črk in dobil sem gori navedeno — številce!

Ko bi hotel kdo prešteti vse pokvarjene priimke, jih najde gotovo v samem Trstu 30.000!!! Kedor ne pozna naših razmer vsaj tako natanko, kakor jih poznam jaz, mi gotovo ne bo verjel, toda upošteva naj se okolnost, da je v »Guidi« le mali del naroda, da so namreč le oni, ki opravljajo kako javno službo, bodisi v društvih ali na upravah; vsaj 90% prebivalstva pa ni v tem kašipotu. Gospod Grča, kakor poštenjak, se gotovo prepriča o resničnosti moje trditve, ter poda še eno interpelacijo v obrambo narodnosti svojih dedov in pradedov!

Hvaležen sem gospodu Grči, da me je domislil na to okolnost, kakor bo gotovo tudi on hvaležen meni za te skromne podatke!

Delavec.

Konzul — Slovenec. Avstrijski konzul v Jassy-ju, gospod A. Pogačar, je premeščen v Kajiro.

Vendar! »Osservatore Triestino« je imel minole sobote sobote natečaj, s katerim se razpisujeta dve učiteljski mesti za hrvatski gimnazij v Pazinu. Natečaj je bil sestavljen samo — nemški. Pa kdo bi godrnjal, ko moramo biti veseli, da je vlada po podeljenju pravice javnosti italijanskemu realnemu gimnaziju sploh prikrevsala s kakim znamenjem, da vsaj še misli na hrvatski gimnazij. Ako je res, da dobra stvar potrebuje časa, potem že smemo reči, da mora biti hrvatski gimnazij v Pazinu jako dobra in italijanski strašansko slaba stvar. Kajti s prvim se jim res ne mudi, z drugim pa hite, kakor da jih kdo podi.

Tako plačuje svet! Goriško mesto je poslalo nadškofu Missiji »bando«, da ga počasti o priliki imenovanja kardinalom. Ker se pa zastoj, kakor pravijo, niti Boga ne moli, so pričakovali za to skrbno ljubeznjivost primerne hvaležnosti in nadškof bi imel kmalu lepo priložnost, da to hvaležnost dejanski dokaže. Pričakovali so ga za gotovo v sejo deželnega zbora minole sobote. A v zadnjem trenutku pa je naznanil dežel. glavarju, da se, žal, za sedaj, iz posebnih ozirov, ne more udeležiti političnega življenja... Da so laški politiki vsled tega ogorčeni, se razume samo po sebi. »Piccolo della sera« objublja ironično, da mu o prvi priliki pošljejo zopet »bando«. Res, grda nehvaležnost! Tako, sedaj vemo, da si Italijani z »bando« hoté pridobivati politične usluge, da si torej politične vspehe hočejo — prigoditi!

Slovenska mestna ljudska šola v Gorici. Kakor javljajo z Dunaja, je upravno sodišče dne 27. t. m. na pritožbi goriške mestne občine razveljavilo ministersko odredbo, s katero je bil konfisciran del mestnih dohodkov v poravnavo namemšine za slovensko šolo, v ostalem pa je odbilo pritožbi. Ministerstvo je zastopal ministerski tajnik Schädelauber, goriško mestno občino pa dr. Milnalic.

Štajerske novice. Gasilno društvo pri sv. Jurju ob Ščavnici je uvelo slovensko poveljevanje. — V občinski odbor Sv. Križa pri Mariboru sta voljena mej drugimi Slovenci tamošnji župnik Fr. Koebek in mariborski odvetnik dr. Radoslav Pipuš, ki ima ondi svoja posestva. — Dopolnilne volitve v okrajni zastop v Laškem trgu so se zvršile negodno za Slovence.

Od tržaške kmetijske družbe. Za včeraj dne 28. t. m. nazaanjeni občni zbor se bo obdrževal prihodnjo nedeljo dne 4. junija ob 8. uri dopoludne v prostorih »Slovanske čitalnice« in so naproseni vsi člani kmetijske družbe in prijatelji kmetijstva, da se udeležijo zborovanja v kar največem šlevilu. Dnevni red: 1. nagovor predsednika, 2. poročilo tajnika, 3. poročilo blagajnika, 4. volitev odbora, 5. razni predlogi. V slučaju nesklepčnosti bo občni zbor eno nedeljo kasneje in tedaj ob vsakem številu udeležencev.

(Povdarjamo, da smo to naznanilo dobili po pošti še le včeraj zjutraj, da ne bo morda neopravičenih rekriminacij. Op. ured.)

Ljudske kopelji pri sv. Andreju ob svetilniku in pri Škednju bodo v poletnih mesecih (od 1. junija do konca avgusta) odprte od 5. ure zjutraj do 10. ure zvečer, septembra meseca pa od 6. ure zjutraj do 9. ure zvečer. Kopelj pri sve-

tilniku bo ob delavnikih od 5. do 7. ure popoludne pristopna samo vojaštvu. Ob razburjenem morju bodo kopališča zaprta. Glede kopanja veljajo sledeča pravila: Prepovedano je kopati se izven prostora, v to namenjenega in zaznamovanega s plavajočimi hodi. Občinstvo mora imeti na sebi vsaj spodnjo obleko. Prepovedano je jemati s seboj pse in druge živali. Prepovedano je petje, kričanje, lučanje kamenja in vse, kar bi moglo škoditi osebni varnosti onih, ki se kopljejo.

V šali. Perica Marija Podgornik iz Kolonje št. 272 je pustila dne 27. t. m. zjutraj v veži št. 20 v ulici Fantanone sveženj perila v vrednosti 5 gld. Ko se je povrnila po kratki odsotnosti, ni bilo nikjer več najti perila. Šla je ter prijavila stvar policiji. Pozneje se je izvedelo, da perila ni odnesel tat, ampak da sta ga skrila dva mladiča, dobra znanca vratarjeva, ki sta mislila, da je sveženj njegova last. Ko se je pokazalo, da sta se zmotila, sta šla iskat perico, kateri sta vrnila perilo.

Okrajna bolniška blagajna. Tekom minolega tedna se je prijavilo 327 slučajev bolezní; ozdravljenimi je bilo proglašanih 336 slučajev; v zdravljenju je ostalo 827 oseb, med njimi 107 takih, ki so ponesrečile na delu. — V 86 slučajih so se bolniki pregrešili proti odredbam zdravnikov. — Na podporah se je izplačalo 8747-92 kron.

Poskušen samomor. 50letni natakak Anton Kancijan je skočil dne 27. t. m. ob 5. uri popoludne s pomola pri sv. Andreju v morje; ko so ga rešili, mu je podal zdravnik rešilne postanje dr. Fonda prvo pomoč ter ga dal spraviti v bolnišnico. Kancijan je oženjen in oče dveh otrok.

Pot s parnika v ulico Tigor. S parnikom »Pierino« je prišel dne 27. t. m. zjutraj v našo luko neznanec, kateri je redarstvu pokazal potni list, glaseči se na ime 37-letnega Antona Baldini. Ker pa je bila ta listina očitno ponarejena — prvotno ime je bilo namreč zbrisano — je moral neznanec s parnika v ulico Tigor.

Zaradi oderuštva so zaprli dne 27. t. m. znova bivšega brivea in poznejšega trgovskega posredovalca Dalla Menica. Ravno so ga bili začasno izpustili iz zavarovalnega zapora, v katerem se je nahajal več tednov, kar ste oblastvom došli dve novi ovadbi, vsled česar so ga zopet deli pod ključ.

Poskus samomora. Sinoči ob 9. uri je skočil v morje s pomola sv. Karla neki mlad mož kakih 30 let. Dva pomorščaka z bližnjega parnika sta ga izvlekla iz vode. Življenja siti mož ni hotel nikakor povedati svojega imena. Bil je jako razburjen. Odveli so ga v bolnišnico na opazovanje, ker je mogoče, da se mu meša.

Loterijske številke, izžrebane dne 27. t. m.:

Dunaj	71	62	59	32	60
Gradeo	81	35	90	59	4

Različne vesti.

Kitajsko novinarstvo. Kitajsko novinarstvo je staro že nad tisoč let. Vendar so novine, kakor jih nahajamo dandanes v Kitaju, sad tujega vpliva. Ker v tem velikem cesarstvu še nimajo tiskovnega zakona, so listi izročeni na milost in nemilost samovoljni mandarinov. Večina listov stoji zato po imenu večinoma pod ravnateljstvom Evropejcev, kateri dajejo tudi potrebni denar. Urejujejo, stavijo in tiskajo pa časnike malo ne sami Kitajci. V kitajskih novinah veje duh, ki ni prijazen Evropejcem; celó listi, ki stoje pod evropskim uplivom, netijo sovražstvo naroda do tujcev, in sicer zaradi boljše kupčije. Kedar pa se kitajske novine izražajo malo svobodneje o notranjih stvareh, zapirajo jim tiskarne, urednike pa devajo pod ključ.

Najvažnejši dnevnik so sledeči: »Shen-Po« ali »Shanghajski vestnik«, gotovo najboljši list, ustanovljen pred okolo 25 leti; potem »Hon-Po«, ki tudi izhaja v Shanghai-u. Naslov pomenja pri obeh imenovanih listih isto, samo da imenuje priprosto ljudstvo mesto Shanghai — Shen, olikanci pa Hon; Po pomenja: vesti. V Kantonu se tiskajo »Huang-Po« ali »Tšung-si-je-po« (dnevne vesti iz Kitaja in zapada). Tudi liste s slikami imajo, n. pr. »Kua-Po« (ilustrirane vesti), ki so priloga »Shen-Po-ja«.

Poglejmo si natančneje najboljši list v Shanghai-u, »Shen-Po«, ki se prodaja za 10 zapek (okolo 3 nč.) Oblika mu je podolgasta, ozka; kajti Kitajci stavljajo besedo pod besedo ter čitajo od

zgoraj navzelo. Naslov je v prvem predeku na desnem kraju prve strani, kajti Kitajec čita od prave na levo. Na obeh straneh naslova vidimo dan, številko časnika in ceno naročnine. Vso prvo stran pokrivajo oznanila, na drugi so cesarski odloki, imenovanja uradnikov in podobne obče zanimive stvari. Za tem najdemo brzovjavke iz inozemstva, posnete po angleških in japonskih listih; izvornih telegramov Kitajci ne poznajo. Vendar so toliko vestni, da povsod navajajo izvornik. Potem je rubrika za notranje, domače vesti, z dopisi iz provinc. Zdalaj prihaja še le naš »uvodni članek«, v katerem razpravlja duhovit »mož od čopiča« — Kitajci pišejo namreč z čopičem — temeljito dnevna vprašanja, kjer se dotika tudi zunanje politike. Tudi svoje poročevalce ima kitajski časnik; za krajevne vesti je določeno precej prostora. Na zadnji strani nahajamo neštevilno inseratov; kitajski trgovci že zdavnaj čišla moč oglasov. Najboljši listi dosega do 15.000 izvodov. Novine so postale neobhodno potrebne v življenju meščanov in mandarinov in njim se je zahvaliti, da se širijo v velikem kitajskem cesarstvu po malem tudi nove misli.

2000 milijonov goldinarjev ima dunajski Rothschild premoženja. To je gotovo ogromna svôta, to vé vsak, ali ni ga človeka, ki bi si jo mogel predstaviti. Zato o njej nekoliko mislij. Že 1 mil. je silno mnogo in daje po 4% na leto 40.000 glđ. Človek, ki je star 100 let, še ni živel 1 mil. ur. Če je že 1 milijon toliko, koliko pa je še le 1000 milijonov, koliko 2000 milijonov? Od Kristusovega rojstva pa do današnjega dne še ni minulo niti 1000 mil. minut; predno poteče drugi tisoč, utegne biti sodnji dan. Kako pa je bilo mogoče, da je Rothschildovo premoženje tako naraslo? Če se pomisli, da ta svôta daje po 4% v letu 80 milijonov glđ. obresti, ki se nikakor ne morejo porabiti in torej pridevajo k glavnici, ki vsled tega drugo leto zopet večje obresti daje, postane vsaj nekoliko razumljivo. Ali Rothschildu ni treba čakati vse leto na 80 milijonov, vsled špekulacij mu véasi na dan pada v naročje več milijonov.

Narodno gospodarstvo.

Deželni gospodarski svet istrski in — umna živinoreja!

Prebiraje tiskano poročilo predsedništva (Relazione della Presidenza) tega gospodarskega (kulturnega) sveta št. 231, o delovanju istega v letih 1897 in 1898, katerega je razpošiljal pred nedavnim, naletel sem na strani 22, točka XXXI., na stavek, ki se mi zdi toliko važen, da ga priobčujem doslovno, naj o njem izve tudi širno občinstvo, kateremu rečeno poročilo ni pristopno.

Evo ga:

All' oggetto di promuovere l'allevamento e la diffusione di buoni riproduttori della razza Yorkshire nel distretto di Pisino, venne nel 1898 concessa al locale Consorzio agrario distrettuale una dotazione dello Stato di fior. 350, la quale servì ad erigere in quel distretto delle stazioni di riproduzione per detta razza, dalle quali si prelevarono 8 giovani verri, destinandoli rispettivamente alle Stazioni consorziali di monta...

Po naše bi se to glasilo:

»V svrhu, da se pospeši vzgojitev in da se razširijo dobri oploditelji jorkširske pasme v pazinskem okraju, podelila se je tamošnji okrajni gospodarski zadrugi v letu 1898 državna podpora glđ. 350, katera se je porabila v to, da se v tem okraju osnuje postaja za razploditev imenovane pasme, od katere so odgojili 8 mladih merjaseev, namenivši jih dotičnim združnim naskočinim postajam...»

Torej za osem mladih merjaseev, katere je vzgojila gospodarska zadruga v Pazinu, je naš hvaljeni deželni gospodarski svet blagovolil izplačati državno podporo v znesku tristo in petdeset goldinarjev!

Na čelu pazinske okrajne gospodarske zadruge so njihovi ljudje, Italijani, in tem gredo gospoda v Poreču »na roko«. Za to jim plačujejo iz državne podpore tako velike svote, izvestno ne samo v navedeno svrhu, temveč tudi, da se ohranijo in razširijo oploditelji — italijanskega življa!

Naše slovenske in hrvaške okrajne gospodarske zadruge pa prosijo in prosijo slavni deželni gospodarski svet za podpore, da bi si iz te mogle

nakupiti kako naprednejše kmetijsko orodje, odnosno kakega bika ali merjasea dobre pasme, česar naš kmet krvavo potrebuje, ker revež, kakor je že po nekod, še nima, z čim obdelovati svojo domačo grud, toda gospodarski svet v Poreču je za take prošnje gluhi in slepi, da jim véasih niti ne odgovarja!

In čemu to?

Naš kmet je — Slovan, in to je tak vnebo-upiječ greh!

A na drugi strani ta potratnost te italijanske gospode, ki je nam Slovanom v zadnjih časih že toliko — milostna?!

S 350 glđ. bi si naš kmet gotovo vedel več opomoči, nego samo toliko, da bi vzgojil osem merjaščekov. In če bi vzgojil te, bi bili tudi boljše vrsti, nego oni iz Pazina, kajti o dobroti teh merjaščekov bi nam znale že povedati one naše gospodarske zadruge, katere je preslavni isterski gospodarski svet s temi živalimi — osrečil!

Recimo, da bi naš slovanski ratar tako »poceni« vzgojeval svojo žival, bi ga zbok zapravljalnosti kaj hitro spravili pod — kuratelo!

In visoko e. kr. poljedelsko ministerstvo, ki deli te podpore, je-li kaj zadovoljno s tako »uzornim« gospodarjenjem teh »kmetov« la — dr. Campitelli, ki je naš dobri znanec iz deželnega zbora in ki ima čast tudi biti predsednikom deželnega gospodarskega sveta?

Morda, da — je!!

Brzovjavna in telefonična poročila.

(Zadnje vesti.)

Dunaj 29. Cesar je vsprejel danes finančnega ministra dra. Kaizla, kneza Frana Auersperga, grofa Frana Coronija in ministerskega predsednika ogerskega. Ako pride do uradniškega ministerstva, utegne biti predsednikom istega grof Kielmansegg, ki je bil že enkrat na čelu takemu uradniškemu ministerstvu.

Koper 29. (Deželni zbor.) Deželni glavar se je spominjal smrti Castelarja. Prošnja deželnega sodišča v Trstu za dovoljenje, da se sodno postopu proti posl. Mandiču radi tiskovnega pregreška, se je izročila politično-ekonomičnemu odseku. Predčitali sta se interpelaciji posl. Rizija radi varstva zlatarski industriji in posl. Scampicchio radi namest tve hrvaške šole v Nerezinah. Predlog poslanca dra. Costantinija radi zveze med državno in istrsko železnico Trst-Poreč po stranski železnici Matavun-Pazin se je izročil finančnemu odseku. Zakonska načrta o razdelitvi krajin občin Buzet in Pazin v tri, oziroma štiri samostojne krajne občine, sta se v prvem čitanju izročila politično-ekonomičnemu odseku. Novi lovski zakon za Istro se je vsprejel v tretjem čitanju. Prihodnja seja v sredo.

Budimpešta 28. »Ogerska brzovjavna korespondenčna pisarna« javlja z Dunaja: Toliko vladna stranka kakor odlični člani opozicije so izjavili ministerskemu predsedniku Szellu svoje zaupanje v znak, da ima ob nagodbenem vprašanju ves državni zbor in vsa dežela za seboj. Szell je prosil, naj se izogno vsaki demonstrativni izjavi.

Sredee 28. Knez Ferdinand je otvoril danes izredno zasedanje sobranja. Navzoči so bilinadvodinja Klementina, prince Filip Koburski in princea Boris in Ciril. V prestolnem govoru se je spominjal najprej smrti pokojne kneginje. Potem je povdarjal, da je Rusija v prijateljskih odnosih z Rusijo, svojo osvoboditeljico, in z drugimi vele-vlastmi evropskimi, in sosebno še s Turčijo. V znamenju tega prijateljstva se bolgarski zastopniki udeležujejo mirovne konference v Haagu. Volitve so se izvršile ob popolni svobodi. Glavni dogodek na teh volitvah je bil ta, da so bile izvoljene bolj znamenite osebe vseh strank. Prestolni govor napoveduje zakonske načrte za konverzijo drž. dolgov in dogovor z družbo vztočnih železnic ter pozivlje poslance, naj ta važna vprašanja dovedejo do rešitve. Prestolni govor je bil vsprejet navdušeno. Predsednikom sobranja jo bil izvoljen vladni pristaš dr. Vačev.

Pariz 28. Povodom obletnice komune so imeli anarhisti shod in so hoteli prirediti sprevod. O tem je prišlo do pretepa mej policijsti in manifestanti, o čemer je bilo ranjenih več manifestantov in pet policijstov. Nekaj oseb so zaprli.

Iščem sobo

prazno ali pa tudi malo stanovanje na Belvederu z 24. avgustom. Pomožbe naj se pošljejo Alojziju Grebencu, Via Coronio 9, II. nadst.

Proda se

dobro upeljano trgovino z ogljem in drvmi v Trstu. Natančneje se poižve pri upravnistvu »Edinosti«.

„AGRICOL“

Patent T. 49/1008.

Privilegovano mehko kalijsko milo za uničevanje mrčesov

raztopljivo v mrzli vodi, v raznih krajih Trentina, Istre, Goriške in pri tu k. poljedeljski družbi izkušeno kot uspešno sredstvo z zatiranjem vseh parasitarnih in kriptogamičnih boleznih in žuželk v obče ki okužujejo trte, sadna drevesa in zelenjad.

Navodilo, kako rabiti »Agricola«, na željo poštnine prosto.

Milarnica

F. Fenderl i dr. v Trstu. Via Limitanea št. 1.

Zastop in zaloga na Goriškem pri gosp. Frideriku Primas-u v Gorici, Veliki trg 16, na dvorišču; pri Petru Debelich-u v Kopru in Izoli, v Trstu v drogerijah: Bolle, Via Farneto; Cilla, Ponterosso; Cumar, Via Belvedere; Jellersitz, Barriera vecchia; Mizzan, San Giacomo; Ongaro, Via dell'Orologio; Petrone, Via Giulia in Cumar, Opčina.

Zaloga šivalnih strojev „Singer“.

Podpisani ima v svoji zalogi navedene šivalne stroje po najnižjih cenah.

Stroj „Singer“ I. vrste 32 glđ.

Daje tudi na mesečne obroke po 3 glđ.

Anton Cerkenik,

Via Media št. 6, Trst.

Pomladansko zdravljenje.

ZDRAVLJENJE KRVI

Čaj „Tisočerni cvet“ (Millefiori).

Čisti kri ter je izvrstno sredstvo proti onim slučajem, če peče v želodcu, kakor proti slabemu prebavljanju in hemoroidam. — Jeden omot za ozdravljenje stane 50 nvč. ter se dobiva v odlikovani lekarni PRAXMARER „Ai due Mori“ v TRSTU, veliki trg.

Tudi za 55 nvč. v markah dopošlje se franko.

Slovenska gostilna

Antona Kramberger

v ulici Rossetti št. 2.

se priporoča sl. občinstvu. Počijo se dobra istrska in dalmatinska vina, toči pa se izborna senožeško pivo.

Dve slovenski gostilni

v Trstu sti na prodaj. Natančneja ustmena ali pismena pojasnila daje **Jože Vodopivec** v kavarni Commercio.

Išče se mladenič.

Kakor vajenee išče se inteligen ten okoli 15 let star mladenič iz dežele. Isti dobiva v štiriletni učni dobi potrebno stanovanje, hrano in obleko, vrhu tega dobijo zadnje leto njegovi stariši po 1 glđ. vsaki teden. Pogodba se sklene po preteku 1 mesečni poskušnji. Pomodbe: **Henriku Bremitz**, tovarna glasovirjev, Trst, Borzni trg št. 9.

Za praznike in za sv. birmo.

Čevljarnica »pri Pepetu Kraševcu« pri cerkvi sv. Petra pod ljudsko šolo priporoča slovenskemu občinstvu svojo veliko zalogo obuvala, zlasti pa specijalnosti za sv. birmo. Priporoča se za obilen obisk. Naročnikom zunaj mesta se na željo pošilja tudi po pošti in sicer brez vsacih stroškov.

Udani

Josip Stantič.